

INFORMACE

**Politické systémy Slovenské republiky
a Polské republiky**

Vojtěch Šimíček

Ve dnech 20. a 21. září se na Ekonomické univerzitě v Bratislavě konala mezinárodní vědecká konference, věnovaná problematice komparace politických systémů Polska a Slovenska. Uskutečnění této konference umožnila zejména dlouhodobá a intenzivní spolupráce mezi Vysokou školou obchodní ve Varšavě a Ekonomickou univerzitou v Bratislavě a podpora Velvyslanectví Polské republiky na Slovensku.

Konferenci zahájil rektor Ekonomické univerzity J. Stern, Chargé d'Affaires Polské republiky A. Kupich a vedoucí katedry humanitních věd pořádající univerzity J. Liďák. Poté již následoval první blok příspěvků, věnovaných ústavám obou sledovaných států.

První příspěvek přednesl P. Barát a zabýval se v něm Ústavou Slovenské republiky, a to z hlediska jejího vzniku, vývoje a dalších perspektiv. Tento referát byl zaměřen spíše politologicky než právně a jeho autor se v něm věnoval i některým problematickým částem ústavy a současnými diskusemi o její změně. S Ústavou Polské republiky účastníky konference seznámil J. Osinski, který rovněž vycházel ze stručného ústavního vývoje v Polsku a svoji pozornost koncentroval zejména na problematiku diskusí o způsobu přijetí Ústavy a ústavního vymezení postavení prezidenta. Zajímavá byla také zmínka o tzv. „falandizaci práva“ (podle poradce bývalého prezidenta L. Walesy prof. Falandyusze), tj. o snaze dezinterpretovat dřívější „malou“ Ústavu ve prospěch prezidenta, což ve svých důsledcích při přípravě současné Ústavy vedlo i k některým tendencím nadměrné reglementace (např. ústavního zakotvení zeměpisného vymezení sídelního města Varšavy, neboť na světě se údajně nacházejí celkem tři města tohoto názvu). První blok příspěvků svým vystoupením zakončil V. Šimíček s referátem o ústavních základech České republiky s přihlédnutím ke komparaci se Slovenskem a Polskem.

Druhý blok příspěvků byl zaměřen na problematiku nejvyšších státních orgánů a volebních systémů. Blok otevřel M. Kupkovič, který pojednal o nejvyšších státních orgánech ve Slovenské republice, při-

čemž zrekapituloval jejich ústavní vymezení a zmínil se také o některých praktických otázkách. J. Osinski posluchače seznámil se soustavou nejvyšších státních orgánů v Polsku, přičemž značné kritice podrobil zejména – jakožto „dítě kulatého stolu“ bez dostatečné legitimace – instituci hodní komory parlamentu (Senát) a zvláštní pozornost věnoval instituci, která dosud ve Slovenské republice ani v České republice nebyla zřízena – ombudsmanovi (Rzecznik praw obywatelskich). Tato instituce se prý v Polsku značně osvědčila a v současnosti se dokonce uvažuje o jejím posílení, tj. o zřízení druhého „Rzecznika“, přestože nelze přehlédnout, že tato instituce je značně finančně a personálně náročná (v současnosti zaměstnává 100 osob). Na závěr tohoto bloku vystoupil V. Šimíček s referátem, v němž provedl komparaci volebního zákonodárství v Polsku, na Slovensku a v České republice.

Třetí blok vystoupení byl věnován stranicko-politickým systémům Slovenska a Polska. O situaci na Slovensku referoval J. Liďák, který se zabýval jak vývojem stranicko-politického systému ve Slovenské republice, tak jeho současným stavem a perspektivami. S polskou situací účastníky konference seznámil T. Stepien.

V poslední, závěrečné části konference, se hovořilo o vztahu státu a církvi ve Slovenské a Polské republice. K tomuto tématu hovořili – ze slovenské strany – E. Vokálová a z polské strany – T. Stepien. Rovněž tato vystoupení byla zajímavá, neboť názorně poukázala na rozdíly v postavení církvi v obou sledovaných zemích, a to jak z politického, tak i ústavně-právního pohledu.

Po ukončení odborné části konference se její účastníci ještě jednou setkali, a to na recepci, pořádané Velvyslanectvím Polské republiky v Polsku.

Celkově můžeme tuto vědeckou konferenci hodnotit pozitivně, neboť všem účastníkům poskytla celou řadu zajímavých poznatků a také možností navázání osobních kontaktů. I proto je velmi dobře, že z konference bude v dohledné době vydán sborník, v němž budou obsaženy jednotlivé referáty.